

Kolegium Języka Francuskiego

Uczelniana trupa teatralna KJF na festiwalu we Francji

Województwo lubuskie nawiązało w ostatnim czasie współpracę z francuskim departamentem Nord, której owocem stały się liczne spotkania i kontakty między przedstawicielami obydwu regionów. Jednym z ich przejawów jest Międzynarodowy Festiwal Studenckich Trup Teatralnych, organizowany przez Uniwersytet w Lille, który w tym roku odbędzie się w dniach 14 – 16 maja równoległe w trzech nadmorskich miastach: Dunkierka, Calais i Boulogne.

Festiwal poprzedzi tzw. Dzień Europejski (12 maja). Impreza ta, mimo, iż poświęcona przede wszystkim sprawom poszerzenia Unii Europejskiej, została zaplanowana jako festyn na wolnym powietrzu, w którym wezmą udział goście z różnych krajów Europy,

w tym także z Polski.

Nasze województwo będzie reprezentować na festiwalu trupa teatralna Kolegium Języka Francuskiego UZ, prowadzona w ramach zajęć warsztatowych przez Christophe'a Simona. Studenci z naszej uczelni zostali zakwalifikowani do uczestnictwa w tym festiwalu na podstawie przesłanego wcześniej dossier. Jest to tym większe wyróżnienie, że przyjazdem zielonogórczan interesuje się bezpośrednio mer Lille, który zaprosił młodych artystów-amatorów do zaprezentowania się w swoim mieście.

Zasady uczestnictwa w Festiwalu Studenckich Trup Teatralnych zostały oparte na trzech kryteriach. Aktorzy zostali zobowiązani do wystawienia sztuki współczesnej, czas

ich występu nie może przekroczyć jednej godziny, inscenizacja musi być przedstawiona kolejno w trzech wspomnianych na początku miastach. W podobnej imprezie, organizowanej w ubiegłym roku uczestniczyły, obok francuskich, także trupy teatralne z Belgii, Hiszpanii i Australii. Natomiast Polska była reprezentowana przez Studio Teatralne z Krakowa.

Udział zielonogórczan w Międzynarodowym Festiwalu Studenckich Trup Teatralnych będzie dla nich na pewno wielkim przeżyciem, okazją do lepszego poznania Francji oraz wymiany doświadczeń i poglądów z ludźmi o podobnych zainteresowaniach.

Robert Skobelski

Katedra Komunikacji Językowej i Społecznej

Radiowe Koło Studentów

W semestrze letnim w Katedrze Komunikacji Językowej i Społecznej rozpoczęła działalność Radiowe Koło Studentów. Tworzą je głównie studenci II roku filologii polskiej z dziennikarstwem, którzy spotykają się w każdy poniedziałek o godz. 17.00 w sali nr 8 KKJiS.

Młodzi radiowcy przygotowują materiały dziennikarskie o różnej formie i treści. Nagrywają sondy, wywiady i reportaże. Tematyka jest szeroka, ale zawsze dotyczy studenckiej codzienności: jak studenci się odzwyczajają, gdzie się bawią, czy uprawiają sport, czy czytają gazetki uczelniane i jakie są ich

wierzenia. Wszelkoniem opracowane zagadnienia są podstawą audycji w Akademickim Radiu *Index*.

Dzięki otwartości redaktora naczelnego Grzegorza Chwaliboga na młodych pracowników, każdy ze studentów ma szansę usiąść przed mikrofonem i *na żywo* poprowadzić dwugodzinną audycję. Program *Normalnie o tej porze*, będący efektem pracy uczestników koła, można usłyszeć w każdą sobotę o godz. 11.00 na fali 96 FM.

Studenci oddają się działalności radiowej z wielką pasją, choć borykają się z różnymi kłopotami, szczególnie technicznymi (brak

odpowiedniego sprzętu nagrywającego oraz programów do montażu). Prowadzenie audycji *na żywo* wiąże się ze sporym stresem, ale podejmują wyzwanie, gdyż zdają sobie sprawę z tego, że jest to najlepszy sprawdzian umiejętności teoretycznych nabytych podczas zajęć wykładowych i ćwiczeniowych w KKJiS.

Zainteresowanie dziennikarstwem radiowym nie słabnie, choć uczestnicy koła narzekają na brak męskich głosów. Chętni do rozpoczęcia współpracy mogą przyjść na spotkanie w każdy poniedziałek o godz. 17.00.

Magdalena Stęciąg

Spór na temat języka religijnego

14 grudnia 1999 roku Rada Języka Polskiego przy Prezydium PAN powołała Komisję Języka Religijnego. Jak powszechnie wiadomo, szacowne grono profesorów tworzące Radę Języka Polskiego stara się przez swą działalność w tej formie dbać o język polski. Analizuje i opisuje więc stan naszej polszczyzny, inicjuje badania nad nią oraz opiniuje różnego rodzaju wypowiedzi, wyjaśnia wątpliwości. Od pewnego czasu widzimy, że wokół Rady powstają szczegółowe komisje specjalistyczne. Jedną z nich jest Komisja Języka Religijnego.

Utworzenie Komisji Języka Religijnego to kolejny sygnał dynamicznie rozwijających się badań nad współczesnym językiem używanym w Kościele. Od lat dziewięćdziesią-

tych ubiegłego wieku wyraźnie wzrosło zainteresowanie tą właśnie formą komunikacji, szczególnie zaś w bardzo specyficznej odmianie – dialogiem z bóstwem. Mówi się nawet, że dziś jest to *modny temat*, najmniej zbadany i pozwalający na odkrywanie nowych prawideł języka. Instytucjonalizacja badań nad językiem religijnym świadczy jednak o rzeczywistej potrzebie analizy i opiniowania zjawisk typowych dla tej odmiany języka oraz otwiera nowe możliwości badawcze. W skład Rady zaproszono bowiem nie tylko językoznawców (choć wymienianie poszczególnych członków Rady znuży na pewno niewyspecjalizowanego w tej dziedzinie Czytelnika, jednak na pewno językoznawcy z ciekawością zapoznają się z wyni-

kiem wyboru członków: tak więc wśród zaproszonych do współpracy znaleźli się następujący badacze języka: profesorowie Irena Bajerowa, Maria Karpluk, Marian Kucala, Elżbieta Umińska-Tytoń, doktorzy Stanisław Koziara, Elżbieta Kucharska, Marzena Makuchowska, Bożena Matuszczyk, Renata Przybylska, Dorota Zdunkiewicz-Jedynak, mgr Agnieszka Sieradzka-Mruk oraz niżej podpisana mgr Iwona Pałucka), ale i teolodzy, psychologowie i filozofowie religii, a nawet fizyk (prof. Janusz Zakrzewski).

Pierwsze posiedzenie Rady odbyło się 15 listopada ubiegłego roku. Przede wszystkim podjęto ważne dla Rady decyzje formalne. Na przewodniczącego wybrano ks. dra hab. Wiesława Przyczynę, a jego zastępcą została

dr Renata Przybylska. Największą dyskusję wywołała jednak próba ustalenia zadań Rady i, co legło u podstaw polemiki, określenia definicji języka religijnego. Kontrowersje wzbudziła np. propozycja objęcia badaniami języka administracji kościelnej, literatury religijnej, a zwłaszcza języka teologii. Rozważano również potrzebę wypowiedzania się w kwestiach czysto ortograficznych (np. w sprawie pisowni małą i wielką literą, która sprawia tyle problemów użytkownikom

języka religijnego). Ostatecznie postanowiono nie ograniczać pola badawczego i podjąć się również zadania łącznika między Radą a Kościołami.

Miło mi Państwa poinformować, że spotkał mnie zaszczyt pracy w Komisji i reprezentowania naszej uczelni w gronie tak znanych badaczy. Dlatego też zachęcam zainteresowanych do współpracy. Komisja bowiem ma na celu nie tylko doradzić opiniować sprawiające kłopot użytkownikom

języka wypowiedzi, pomagać instytucjom religijnym w kształtowaniu języka zrozumiałego dla współczesnego odbiorcy, ale także inicjować i skupiać badania nad językiem sacrum. Pragnie również stworzyć centrum informacyjne o współczesnych badaniach oraz bibliograficzną bazę danych. Siedziba Komisji znajduje się w Krakowie, przy ul. Zamoyskiego 56.

Iwona Palucka

Wydział Nauk Pedagogicznych i Społecznych

Nowe doktoraty

Po 25 lutego 2002 r. stopień doktora nauk humanistycznych w zakresie pedagogiki na Wydziale Nauk Pedagogicznych i Społecznych uzyskały trzy osoby. **Mgr Wiesław Chudy** obronił rozprawę na temat *Cele edukacji wojskowej w Polsce w latach 1918–1999*. Jego promotorem był prof. Jan Bogusz, a recenzentami: prof. Karol Poznański i dr hab. Ryszard Stankiewicz. **Mgr Elżbieta Perzycka** obroniła rozprawę na temat *Kompetencje edukacyjne nauczycieli języka polskiego klas IV–VI*. Promotorem pracy był prof. Wojciech Pasterniak, recenzentami: prof. Janusz Gnitecki, dr hab. Bolesław Pękała, dr hab. Edward Koziół. **Mgr Robert Fudali** obronił rozprawę na temat *Przemiany roli społecznej nauczycieli na Dolnym Śląsku w latach 1945–1975*. Promotorem pracy był

ELŻBIETA PERZYCKA

prof. Bolesław Potyrała, recenzentami natomiast: prof. Wiesław Szlufik oraz prof. Leonard Szymański.

ROBERT FUDALI

OD LEWEJ: MGR WIESŁAW CHUDY,
PROF. JAN BOGUSZ,
PROF. KAROL POZNAŃSKI
FOT. POLA KULECZKA

OD LEWEJ: PROF. WIELISŁAWA OSMAŃSKA-FURMANEK,
PROF. WOJCIECH PASTERNAK,
MGR ELŻBIETA PERZYCKA
FOT. POLA KULECZKA

OD LEWEJ: MGR ROBERT FUDALI,
PROF. BOLESŁAW POTYRAŁA,
PROF. WIELISŁAWA OSMAŃSKA-FURMANEK
FOT. POLA KULECZKA

O nowej książce z autorem - rozmowa z Edwardem Hajdukiem

Panie Profesorze w ubiegłym roku ukazała się w Wydawnictwie Akademickim „Żak” książka „Kulturowe wyznaczniki biegu życia”. Co skłoniło Pana do wydania książki właśnie w tym wydawnictwie?

- Wydawnictwo Akademickie „Żak” wybierane jest przez wybitnych uczonych, a jego Redaktorzy szanują autorów. Usytuowanie się obok wybitnych uczonych stanowi dla

autora silną pokusę. Ponadto przedkładając swoją ofertę wydawcy wierzyłem, że zawiera ona analizę nowego problemu naukowego.

O jakim problemie pisał Pan Profesor?

- Odnoszę fakt dość znany, mianowicie to, że człowiek jest niepowtarzalny, ale przebieg jego życia może być podobny do przebiegu życia wielu osób innych.

Co umożliwi ujednoczenie społecznej osobowości członków danego społeczeństwa?

- Podobieństwo to wyznacza obecny w kulturze społeczeństwa wzór przebiegu życia, wzór biografii. Spełnia on bowiem funkcję motywacyjną i kontrolną w stosunku do decyzji jednostki.

Czy można mówić o jednym wzorze przebiegu życia?

- Społeczeństwa współczesne są pluralistyczne pod wieloma względami, także pod względem pozycji, jednostka ma tworzyć własną biografię społeczną. Wzorów biografii, wzorów przebiegu życia – wyraźnie odmiennych – wskazać można kilka. Różnią się one stopniem upodobania do trójfazowego przebiegu życia: fazy nabywania kompetencji, fazy realizacji programu życia, fazy emerytalnej. Taki bieg życia wciąż jest udziałem najbardziej licznych frakcji kolejnych pokoleń danego społeczeństwa. Realizacja niektórych wzorów biografii odbiega od trójfazowego podziału biegu życia. Odbiega od niego, np. bieg życia sportowca, biznesmena, piosenkarza.

Czy Pan Profesor może wskazać także inne różnice?

- W swoich dążeniach realizatorzy różnych wzorów biografii korzystają ze wsparcia innych instytucji. Klub sportowy wspomaga sportowców, partie polityczne polityków, instytucje kultury – ludzi estrady. Wszyscy

korzystają ze wspierania szkoły. Kolejna różnica ma wymiar materialny i symboliczny. Realizatorzy niektórych wzorów biografii osiągają wartości wysoko cenione we współczesnych społeczeństwach: zamożność, sławę i podmiotowość. Dodać trzeba, że te wartości nie są osiągalne dla realizatorów wzoru biografii, których bieg życia jest wyraźnie trójfazowy.

Czy są już jakieś wnioski z dokonanych analiz teoretycznych?

- Tak, o wielorakim znaczeniu. Społeczeństwa współczesne charakteryzują się tym, że w ich systemie kulturowym obecne są bardzo odmiennie wzory biografii, które tworzą zbiory członków tych społeczeństw. Społeczeństwa tradycyjne charakteryzują się zdecydowaną przewagą realizatorów jednego wzoru biografii. Inny wniosek osłabia powszechne przekonanie o decydującym znaczeniu wykształcenia w przebiegu życia członków kolejnych pokoleń współczesnego społeczeństwa. W tych społeczeństwach motywacyjną funkcję spełniają wzory przebiegu życia nadające wyższą rangę innym walorom człowieka, poza wykształceniem.

Można też wyprowadzić wnioski o poznawczym znaczeniu. Skoro bardzo odmiennie są przebiegi życia realizatorów różnych wzorów biografii, zasadne jest pytanie: czy można stworzyć jedną spójną teorię socjalizacji, za pomoc której opiszemy różnice w przebiegu życia i wskażemy trafnie uwarunkowania tych różnic. Teorie socjalizacji obecne w nauce wynikają z założenia, że członkowie kolejnych pokoleń realizują jeden wzór biografii albo są rozpoznawani jako dewianci. Naszym zdaniem trzeba rozważyć potrzebę tworzenia wielu teorii socjalizacji, wszak wiele jest kulturowo uwarunkowanych rodzajów biegu życia, a jedynie niektóre można uznać za naruszające porządek prawny i moralny. Zastrzeżenie nasze wywołują teorię młodzieży utworzone przy respektowaniu takiego samego założenia jak teorie socjalizacji. Jeśli zastrzeżenia są trafne więcej czeka nas pracy niż dają satysfakcję sformułowane wnioski z analiz teoretycznych.

Życzę dalszych sukcesów i serdecznie dziękuję za rozmowę.

rozmawiała Pola Kuleczka

Instytut Socjologii

Instytut Socjologii Uniwersytetu Zielonogórskiego wraz z Lubuskim Towarzystwem Naukowym i zielonogórskim oddziałem Polskiego Towarzystwa Socjologicznego organizuje 23-24 października 2002 roku Ogólnopolską Konferencję z udziałem gości zagranicznych nt. *Transgraniczność w perspektywie socjologicznej IV*. Celem organizowanych od 1996 roku spotkań jest wymiana poglądów teoretyków, badaczy i ekspertów z różnych ośrodków w kraju i z zagranicy zajmujących się tą problematyką.

Tematyka konferencji obejmuje m.in. następujące zagadnienia:

1) teoretyczne i metodologiczne podstawy badań zjawisk transgranicznych,

2) wyniki badań empirycznych prowadzonych na obszarach przygranicznych,

3) tereny pogranicza jako miejsce życia, pracy i nauki. Specyfika miast i wsi przygranicznych,

4) przeobrażenia świadomości społecznej mieszkańców terenów przygranicznych,

5) relacje między pograniczem a narodem i społeczeństwem,

6) problematyka euroregionów.

Możliwe jest rozszerzenie zestawu zagadnień w miarę napływania propozycji wystąpień.

Serdecznie zapraszamy do udziału w konferencji. Prosimy o nadsyłanie zgłoszeń (wraz z jednostronicowym abstraktem) do 30 maja

2002 roku. Informacje o konferencji oraz wzór karty zgłoszenia dostępne są na stronie internetowej: www.is.uz.zgora.pl

Adresy kontaktowe:

Komitet Organizacyjny „Transgraniczność w perspektywie socjologicznej IV”, Instytut Socjologii, Uniwersytet Zielonogórski al. Wojska Polskiego 65, 65-762 Zielona Góra.

Adres poczty elektronicznej:

M.Zielinska@is.uz.zgora.pl lub

Sekretariat@is.uz.zgora.pl,

telefon: 0 (prefix) 68 328-31-12,

0 (prefix) 68 328-31-10

Fax: 0 (prefix) 68 326-54-49

Maria Zielińska

„LUPO”

Zielonogórska Policja śledząc wciąż rosnący wskaźnik przestępczości w województwie lubuskim oraz zdając sobie sprawę z niskiego poczucia bezpieczeństwa mieszkańców, stworzyła program prewencyjny dla dzieci i młodzieży „LUPO”, czyli lubiany, lubuski policjant. W ramach tego programu w szkołach zielonogórskich prowadzone są systematycznie zajęcia z dziećmi i młodzieżą, mające na celu ich uświadomienie w zakresie przeciwdziałania przestępczości. Policja nawiązała także współpracę z kadrą pedagogiczną Uniwersytetu Zielonogórskiego. Apel do studentów z prośbą o pomoc w realizacji programu spotkał się z ogromnym zaintere-

sowaniem. Wolontariusze, którzy zgłosili chęć współdziałania, zostali zapoznani z ideą programu „LUPO” i po krótkim przeszkoleniu, w składzie po dwóch studentów i policjant, wyruszyli do szkół, które zadeklarowały wcześniej chęć współpracy.

W ramach realizacji programu zostały skierowane do Szkoły Podstawowej nr 5 w Chynowic. Przeprowadziliśmy wraz z policjantem zajęcia według ogólnie przyjętego konspektu. Celem ich było uświadomienie dzieciom niebezpieczeństw, na które mogą być narażone w codziennym życiu, chociażby wtedy, gdy pozostają same w domu, a do drzwi dzwoni nieznajoma

osoba bądź pojawia się ktoś, kto proponuje im przejeżdżkę świetnym samochodem. Zapoznawaliśmy uczniów ze sposobami prawidłowego reagowania na takie i podobne sytuacje, aż w rezultacie wspólnie z dziećmi i przy pomocy policjanta, wypracowaliśmy prawidłową procedurę zgłoszenia przestępstwa na komendę policji, podając pełną informację, począwszy od własnego nazwiska, a na rysopisie przestępcy kończąc. Na zakończenie zajęć policjant wręczał każdemu dziecku wielkanocną kartkę z życzeniami, a my zapewniłyśmy o kolejnym spotkaniu z „LUPO” jeszcze przed wakacjami.

Prowadząc dyskusję z uczniami, starali-

śmy się ukształtować w nich postawę wyrażającą ostrożność w nawiązywaniu kontaktów z nieznanymi. Dzieci reagowały bardzo spontanicznie, były pochłonięte tematem tak, że niełatwym zadaniem było zapanowanie nad nimi, podobnie jak ukrócenie lawiny pytań, którą zasypywały one policjanta,

cieszącego się szacunkiem i zainteresowaniem biorących udział w spotkaniu. Władze szkoły okazały nam dużo serdeczności i sympatii, dzięki czemu w trakcie trwania zajęć panowała bardzo przyjemna atmosfera. Grono pedagogiczne wyraziło chęć kontynuowania współpracy w ramach programu.

Wszyscy uważamy, że będzie to korzystne tak dla dzieci, które nauczą się jak radzić sobie w sytuacji zagrożenia, jak i dla rodziców, opiekunów, którzy będą spokojniejsi o swoje pociechy.

Anna Krzyńska
Agata Maciejewska

Szkoła Nauk Ścisłych i Ekonomicznych

Wydział Nauk Ścisłych

Instytut Fizyki

Zimowa Szkoła Fizyki Teoretycznej

W dniach 6-15 lutego odbyła się międzynarodowa 38. *Zimowa Szkoła Fizyki Teoretycznej* w Łądku Zdroju poświęcona problematyce półgrup dynamicznych, ze szczególnym uwzględnieniem zjawisk dyssypacji związanych z klasyczną dynamiką chaotyczną i tzw. chaosem kwantowym.

Szkoła pod tytułem „Dynamical Semigroups: Dissipation, Chaos, Quanta” była już 38. spotkaniem fizyków-teoretyków w ramach serii tzw. Karpacz Winter Schools. Jej tradycyjnym organizatorem zawsze był Insty-

tut Fizyki Teoretycznej Uniwersytetu Wrocławskiego, tym razem reprezentowany przez dr hab. Roberta Olkiewicza. Po raz pierwszy współorganizatorem Szkoły była inna instytucja – Instytut Fizyki Uniwersytetu Zielonogórskiego - reprezentowana przez prof. Piotra Garbaczewskiego, współdyrektora *Szkoły Zimowej*.

Szkoła zgromadziła 74 uczestników, wśród których 6 osób to pracownicy Instytutu Fizyki UZ, a 41 osób to uczestnicy z zagranicy (USA i kraje zachodnioeuropejskie).

Program Szkoły był bardzo napięty, 23 wykładowców wygłosiło łącznie 60 wykładów zorganizowanych w 2-5-godzinne cykle tematyczne. Specjalnym, wydzielonym punktem programu była dyskusja panelowa poświęcona związkom termodynamiki zjawisk nieodwracalnych z dynamiką układów chaotycznych.

Materiały Szkoły mają się ukazać jako tom prestiżowej serii Lecture Notes in Physics wydawnictwa Springer – Verlag.

Zebranie PTF

19 lutego odbyło się posiedzenie naukowe Oddziału Zielonogórskiego PTF.

Na posiedzeniu prof. Włodzimierz Kluźniak wygłosił wykład (z okazji rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika) pod tytułem „Wszechświat Kopernika a Wszechświat współczesny”.

Po referacie odbyło się Walne Zebranie Członków Oddziału Zielonogórskiego PTF z następującym porządkiem:

1. Wybór przewodniczącego zebrania.
2. Wybór spośród członków Oddziału Zielonogórskiego PTF w głosowaniu jawnym Komisji Wnioskowej (2 osoby), Komisji Wyborczo – Skrutacyjnej (2 osoby) oraz dwóch protokolantów.
3. Przyjęcie porządku obrad.
4. Sprawozdanie przewodniczącego z dzia-

łalności Zarządu Oddziału Zielonogórskiego PTF za okres od 22 lutego 2000 roku do 19 lutego 2002 roku.

5. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej Oddziału Zielonogórskiego PTF za okres od 22 lutego 2000 roku do 19 lutego 2002 roku.
6. Dyskusja nad sprawozdaniami i udzielenie absolutorium ustępującemu Zarządowi Oddziału na wniosek Komisji Rewizyjnej.
7. Wybory przewodniczącego, członków Zarządu Oddziału PTF (7 osób) i Komisji Rewizyjnej PTF (3 osoby).
8. Podjęcie uchwał w sprawie zgłoszonych wniosków.
9. Sprawy bieżące.

W wyniku głosowania wybrani zostali:

- przewodniczący zebrania: prof. Kazimierz Biedrzycki,

- Komisja Wnioskowa: dr Henryk Tygielski, mgr Jadwiga Fojt-Jasińska,
- Komisja Wyborczo-Skrutacyjna: mgr Beata Jakubaszek, mgr Anna Timoszyk,
- protokolanci: mgr Justyna Jankiewicz, mgr Lidia Kozdrowska,
- przewodniczący Oddziału PTF: **prof. Andrzej Więckowski**,
- sekretarz Oddziału PTF: mgr Lidia Kozdrowska,
- Zarząd Oddziału PTF: prof. Roman Gielak, prof. Anatol Nowicki, prof. Paweł B. Szczaniecki, dr Napoleon Maron, mgr Czesław Bezdzel, mgr Lidia Kozdrowska, mgr Ewa Królczyk,
- Komisja Rewizyjna PTF: dr Marian Olszowy, mgr Jadwiga Fojt-Jasińska, mgr Wanda Wojtowicz.

Seminaria instytutowe

- 25.02.2002 - *Metoda renormalizacji macierzą gęstości dla układów klasycznych* - dr hab. Andrzej Drzewiński, Instytut Niskich Temperatur i Badań Strukturalnych PAN, Wrocław;

- 12.03.2002 - *Morfologia warstw GE na zwilżonym SI* - dr hab. Janusz Bęben, Instytut Fizyki Doświadczalnej, Uniwersytet Wrocławski;
- 08.04.2002 - *Dyfuzja powierzchniowa pod*

dyktando oddziaływań - dr Magda A. Załuśka-Kotur, Instytut Fizyki PAN, Warszawa.

Justyna Jankiewicz